

Till Universitetsstyrelsen vid Linnéuniversitetet

Kalmar och Växjö 2012-03-23

Synpunkter på Linnéuniversitetets planerade omorganisation

Under det gångna året har Linnéuniversitetets ledning presenterat flera underlag till en ny organisation, där universitetets kärnverksamhet – undervisning och forskning – knappast nämns, något vi finner anmärkningsvärt. Förslagen nämner heller inget om hur samverkansuppgiften och samhällelig drivkraft ska hanteras i den nya organisationen.

De forskare och lärare som undertecknat denna skrivelse ifrågasätter ledningens organisationsförslag – det gäller dess bakgrund, lämplighet och nytta. Utgångspunkten för oss är att Linnéuniversitetet (Lnu) ska kunna bedriva forskning och undervisning av hög kvalitet. I Lnu:s strategiplan *En resa in i framtiden* står det att Lnu ”ska präglas av öppenhet och närhet” och att Lnu ska vara ”en attraktiv och internationell kunskapsmiljö som odlar *nyfikenhet, nytänkande, nytta, och närhet*” (s. 9). Detta mål uppnås genom att vi som arbetar här är delaktiga i beslutsprocesserna på olika nivåer och genom att vi har en organisation som utgår från verksamheten. För att Lnu ska bli framgångsrik krävs det kreativa och engagerade forskare och lärare samt personal som ger ett ändamålsenligt och verksamhetsnära tekniskt och administrativt stöd. Dessa personalkategorier måste vara delaktiga i verksamhets- och beslutsprocesser för att kunna arbeta på ett ändamålsenligt sätt i organisationen.

Det som står på spel i den nya organisationen är den akademiska friheten och möjligheten för forskarna att agera gemensamt. Organisationsteoretisk forskning visar entydigt att lyckade organisationsförändringar kräver att man utgår från de specifika förutsättningar som organisationens kärnverksamhet har. För Lnu innebär det att utgångspunkten måste tas i de enskilda ämnenas specifika förutsättningar att skapa och driva dynamiska forsknings- och utbildningsmiljöer och inte i att få jämnstora enheter. Lnu är en myndighet och måste därför präglas av demokratiska processer, rättssäkerhet och transparens. Då stora förändringar ska genomföras i en akademisk miljö kan man kräva eftertanke, sakargumentation, begripliga skriftliga underlag och god framförhållning. Vi anser att Lnu tjänar på en genomtänkt ram- och målstyrning som är väl förankrad hos den forskande personalen.

Vi yrkar därför att Lnu med verksamhetens bästa för ögonen garanterar det kollegiala inflytandet i nämnder och styrelser liksom vid utseendet av dekaner och prefekter i den nya organisationen. Genom ett kollegialt styre får Lnu operativa arbetsgrupper med kompetens och erfarenhet av att leda arbetet i den akademiska kärnverksamheten. Vi anser att det är fundamentalt för en framgångsrik och välfungerande verksamhet att dekaner och prefekter har legitimitet såväl uppåt som neråt i organisationen.

I det otydliga organisationsförslaget, som nu är ute på remiss, ser vi inte vem styrningen och makten kommer att utgå från, eftersom det inte finns någon delegationsordning. Dekanernas och prefekternas ansvar och befogenheter bör finnas dokumenterade innan dessa befattningar tillsätts. Den s.k. autonomiutredningen från 2009 har lättat på reglerna om lärosätenas inre organisation, men ingen känner till konsekvenserna av detta än. Akademiker vid andra lärosäten i Sverige har med rätta opponerat sig när de konfronterats med en organisation som minimerat det kollegiala styret. Andra lärosäten har därför varit förutseende nog att behålla den beprövade modellen med kollegialt styre, exempelvis Lunds, Göteborgs och Uppsala universitet. Se följande artiklar i Universitetslärares:

<http://www.sulf.se/Universitetslararen/Arkiv/2010/Nummer-13-10/Tidningens-innehall/Okad--frihet--till-starkare-styrning/>

<http://www.sulf.se/Universitetslararen/Arkiv/2012/Nummer-3-12/Omorganisationer-engagerar-professorer-i-Uppsala-och-Goteborg/#.T0tCCCSwBz0.facebook>

Ett solitt kollegialt styre vid Lnu kan i framtiden bli ett knivskarpt vapen i rekryteringen av excellenta forskare. För vem vill arbeta vid ett universitet där man inte reellt kan påverka sin verksamhet? Historien visar att kollegialt styre i akademierna har varit ett vinnande koncept. Alltsedan Bolognas lärarskrå och Parisuniversitetets studentskrå, där *universitas* var namn på korporationen snarare än på organisationen som helhet, har de fungerat som förvaltare och riktninggivare åt kunskaps- och produktionsförmedling.

Forskarkollektivet vid Lnu önskar ingen kommandoorganisation, eftersom man då mister den särskilda dynamik och de möjligheter till det goda akademiska samtalet som finns inbyggda i en av forskarkollektivet styrd verksamhet. Vi utgår i stället från att Universitetsstyrelsen vill ha en styrning som befrämjar medarbetarnas delaktighet och därför kommer att:

- tydliggöra principer för hur dekanerna och prefekterna ska tillsättas.
- säkerställa ett reellt kollegialt inflytande.

Det betyder att ett akademiskt ledarskap också fortsättningsvis ska vara en integrerad del av Lnu:s nya organisation. Vi vill betona att kollegialitet och delaktighet är grundläggande principer för att ett lärosäte ska kunna kalla sig universitet, och vi räknar med att Universitetsstyrelsen stöder dessa grundläggande principer.

Ola Agevall, professor i sociologi
Dominique Anxo, professor i nationalekonomi
Héctor Areyuna-Villalobos, professor i spanska
Per Bauhn, professor i praktisk filosofi
Gunilla Byrman, professor i svenska språket
Sven-Olof Yrjö Collin, professor i företagsekonomi
Verner Denvall, professor i socialt arbete

Ulf Drugge, professor i sociologi
Ulla Ekvall, professor i svenska språket
Lars Elleström, professor i litteraturvetenskap
Ulla Melin Emilsson, professor i socialt arbete
Olof Eriksson, professor i franska, språkvetenskaplig inriktning
Anders Forsman, professor i evolutionär ekologi
Gunlög Fur, professor i historia
Joakim Goldhahn, professor i arkeologi
Edna Graneli, professor i akvatisk ekologi
Bo Hagström, professor i statsvetenskap
Mats Hammarstedt, professor i nationalekonomi
Joacim Hansson, professor i biblioteks- och informationsvetenskap
Katarina Hjelm, professor i vårdvetenskap med inriktning mot omvårdnad
Lars Holmstrand, professor i pedagogik med inriktning mot arbetsliv och idrott
Cornelius Holtorf, professor i arkeologi
Gunilla Härnsten, professor i pedagogik med inriktning mot vuxnas lärande
Roland Isaksson, professor i organisk kemi
Karin Jonnergård, professor i företagsekonomi
Andreas Kerren, professor i datalogi
Boel Lindberg, professor i musikvetenskap
Leif Lindberg, seniorprofessor i pedagogik
Thomas Lindh, professor i nationalekonomi
Svante Lundberg, professor emeritus i sociologi
Marcelo Milrad, professor i medieteknik
Alf Månsson, professor i fysiologi
Stig Arne Nohrstedt, professor i medie- och kommunikationsvetenskap
Gunnar Olofsson, professor emeritus i sociologi
Lars Olsson, professor i historia
Margareta Petersson, professor i litteraturvetenskap
Kaj Rosling, professor i skogsindustriell produktionsekonomi
Ghazi Shukar, professor i statistik
Mats Sjölin, professor i statsvetenskap
Magnus Söderström, professor emeritus i pedagogik
Björn Zethräus, professor i bioenergiteknik